

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot toekenning van een nader renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aankoop en het in exploitatie brengen van de spoorweglijnen, bedoeld in de wet van 10 Juli 1900 (*Staatsblad* n°. 127). (196)

Het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp gaf aanleiding tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Door sommige leden werd de noodzakelijkheid van het toekennen van een nader renteloos voorschot aan de Westlandsche Stoomtramwegmaatschappij betwijfeld. In het algemeen achten zij het af te keuren, voorschotten, die voor een bepaald werk, na volledige raming der kosten, zijn verleend, zoodra het werk tegenvalt, te verhoogen. Het toekennen van dergelijke verhoogingen achten zij in beginsel zeer verderfelijk, daar op die wijze gemakkelijk de opvatting ingang zou kunnen vinden, dat de Staat, wanneer eenmaal een voorschot is verleend, ook wel bereid zal worden bevonden, dit te verhoogen; vooral wanneer dan nog waarschuwend stemmen zich doen hooren, dat door het weigeren van het tweede voorschot, de gelden van het eerst verleende zouden zijn weggegooid, kan dergelijke opvatting tot groote misbruiken aanleiding geven. Ook bevreemde de aanvraag om subsidie in het onderhavige geval, daar de maatschappij 4 pct. dividend uitkeert. In elk geval moest, naar deze leden van oordeel waren, van staatswege slechts subsidie worden verleend, wanneer dit eveneens door de provincie geschiedde.

Van verscheidene zijden werden klachten geuit over den zeer slechten en vuilen toestand der tramwagens. Die toestand is onhoudbaar, en men vertrouwt, dat de Regeering voor afdoende verbetering zal zorg dragen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 19den Juni 1909.

STORK.
VERHELJEN.
REEKERS.
VAN NIEROP.
VAN LAMSWEERDE.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van een spoorweg van Hattem naar Kampen. (278)

Tegen dit wetsontwerp bestond geen bezwaar.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs den 19den Juni 1909.

STORK.
VERHELJEN.
REEKERS.
VAN NIEROP.
VAN LAMSWEERDE.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging en aanvulling van de wet van den 25sten Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 88) tot instelling eener Rijkspostspaarbank, gelijk die is gewijzigd en aangevuld bij de wetten van 20 Juli 1895 (*Staatsblad* n°. 135) en 8 December 1906 (*Staatsblad* n°. 319). (268)

Het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp gaf aanleiding tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Tegen het wetsontwerp bestond geen bezwaar. Echter werd door sommige leden de opmerking herhaald, die ook in het Verslag der Tweede Kamer gemaakt was, dat huns inziens de voorgestelde regeling had kunnen wachten, totdat belangrijker wijzigingen aan de orde zouden zijn. Zij dachten daarbij niet aan verruiming van het beleggingsgebied van de Rijkspostspaarbank, waaraan zij geen groot gewicht hechtten, maar aan de sociale belangen, die de Rijkspostspaarbank zou kunnen bevorderen, zoo zij een deel harer gelden daarvoor beschikbaar kon stellen. Indien de Rijkspostspaarbank de bevoegdheid had aan woningverenigingen geld te leenen, zou zij, vooral in groote steden, een zeer nuttige taak kunnen vervullen. Ook zou zij door het verlenen van landbouwerdient den landbouw kunnen steunen. De gelden, die in haar kas stroomden, komen van het gansche land. Gewenscht ware het, dat zij de bevoegdheid had die gelden, zij het ook voor een deel, op zoodanige wijze te beleggen, dat zij aan locale behoeften niet onttrokken werden, maar daaraan ten goede zouden kunnen komen. En ten slotte meenden deze leden, dat de vraag behoorde te worden overwogen, of niet tot kleine bedragen lijfrenten bij de Rijkspostspaarbank verkrijgbaar behoorden te zijn.

Niet algemeen echter kon men zich met deze denkbeelden vereenigen. Tegen eenige verruiming van het beleggingsgebied der Rijkspostspaarbank bestond geen bezwaar, maar verscheidene leden waren van oordeel, dat de Rijkspostspaarbank geen andere functiën moest vervullen dan die, waarvoor zij was ingesteld, en zij zouden het zeer bedenkelijk vinden, wanneer de Bank naast haar eigenlijken werkkring de bevoegdheid ontving tot het verrichten van de handelingen als door eerstgenoemde leden gewenscht, en de haar toevertrouwde gelden ging vastleggen in allerlei ondernemingen ter bevordering van sociale doeleinden, die, hoe nuttig ook, uit een finantieel oogpunt toch niet altijd boven bedenking verheven zijn.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs 19 Juni 1909.

STORK.
VERHELJEN.
REEKERS.
VAN NIEROP.
VAN LAMSWEERDE.

VOORLOOPIG VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot aanvulling en verhooging van het IXde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1909. (286)

Het afdelingsonderzoek van dit wetsontwerp gaf aanleiding tot de vraag, of de beoogde verbouwing en uitbreiding van het gebouw der Tweede Kamer der Staten-Generaal beschouwd moet worden als een begin van uitvoering van de wet van 1 November 1863, *Staatsblad* n°. 129, waarbij bepaald werd,